

Titulació	Tipus	Curs
Psicologia	OB	2

Professor/a de contacte

Nom : Tomas Blasco Blasco

Correu electrònic : tomas.blasco@uab.cat

Equip docent

Albert Mercader Rovira

Antonio Estrella Arraez

Víctor Merino Expósito

Corel Mateo Canedo

Tomas Blasco Blasco

F. Xavier Borrás Hernández

Eva Parrado Romero

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha cap prerequisit oficial però és convenient haver cursat les assignatures sobre processos psicològics ubicades en el primer curs.

Objectius

L'assignatura "Processos Psicològics: Aprenentatge i Condicionament" continua la formació en Processos Psicològics iniciada a primer curs amb les assignatures "Processos Psicològics: Atenció i Percepció" i "Processos Psicològics: Motivació i Emoció", i que es completarà posteriorment amb "Processos Psicològics: Memòria" (2on curs, 2on semestre) i "Processos Psicològics: Pensament i Llenguatge" (3er curs, 2on semestre). Comparteix amb la resta d'assignatures esmentades l'objectiu general de donar a conèixer les principals característiques dels diversos processos psicològics, i les estratègies que s'han de posar en marxa per dur a terme recerca sobre els mateixos.

Els objectius propis de l'assignatura són: a) que l'alumnat conegui els processos bàsics de l'aprenentatge essencials per a l'adaptació dels organismes a les seves circumstàncies ambientals i que són, en gran part, comuns a animals i humans, i b) que l'alumnat aprengui a fer-se preguntes i a observar els fenòmens d'aprenentatge que es produeixen tant al laboratori com en situacions naturals de camp, tant en animals com en humans.

El coneixement dels continguts d'aquesta assignatura és imprescindible pel seguiment d'algunes de les assignatures que l'alumnat haurà de cursar posteriorment (com, per exemple, "Tractaments Cognitivoconductuals en l'Edat Adulta" i "Tractaments Cognitivoconductuals en la Infància i l'Adolescència") i que estan estretament lligades a l'exercici professional de la psicologia.

Resultats d'aprenentatge

1. Distingir els principals processos d'aprenentatge no associatiu.
2. Identificar els principals processos del condicionament clàssic i instrumental.
3. Elaborar informes a partir dels resultats obtinguts en experiments sobre condicionament i aprenentatge.
4. Dissenyar experiments sobre condicionament i aprenentatge
5. Analitzar els resultats d'experiments sobre condicionament i aprenentatge.
6. Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.
7. Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.

Continguts

Introducció.

- Conductes heretades.
- Els reflexos.
- Definició d'aprenentatge.
- Aprenentatge i execució.
- Aprenentatge i altres causes del canvi de conducta.
- Tipus d'aprenentatge.

Bloc I: Aprenentatge no associatiu: habituació i sensibilització.

- Concepte, propietats i variables de l'habituació.

- Concepte, propietats i variables de la sensibilització.

Bloc II: Aprenentatge associatiu I: el condicionament clàssic.

- Paradigma i termes del condicionament clàssic.
- Fenòmens bàsics del condicionament clàssic (adquisició, extinció, generalització).
- Metodologia d'estudi del condicionament clàssic.
- Quantificació de la força de la RC.
- Procediments de presentació temporal dels estímuls.
- Control experimental.
- Situacions experimentals de condicionament clàssic.
- El condicionament clàssic inhibitori.
- Variables que afecten l'adquisició del condicionament clàssic.
- Fenòmens "especials" en el condicionament clàssic (precondicionament sensorial, condicionament de segon ordre, contracondicionament, condicionament amb estímuls condicionats compostos).

Bloc III: Aprenentatge associatiu II: el condicionament instrumental.

- Introducció al condicionament instrumental.
- Procediments bàsics de condicionament instrumental.

- Procediments, mesures i variables del reforçament positiu.
- Programes simples de reforçament intermitent.
- Extinció de la resposta reforçada positivament.
- Anàlisi teòrica del reforçament positiu.
- Procediments, mesures i variables del reforçament negatiu (fugida i evitació).
- Anàlisi teòrica del reforçament negatiu.
- Extinció de la conducta d'evitació discriminada.
- Procediments, mesures i variables del càstig.
- Efectes paradoxals i emocionals del càstig.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exercicis plataforma Moodle	11	0,44	2, 4, 6, 7
Lectura i estudi dels manuals de referència	81,5	3,26	4, 6
Simulació de fenòmens de condicionament clàssic i instrumental amb el programari Sniffy	10	0,4	1, 3, 7
Pràctiques de laboratori	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Teoria	28,5	1,14	1, 2, 4, 6
Seminari	6	0,24	1, 2, 4, 6

Activitats Dirigides (30%):

- Teoria: sessions presencials d'1,5h de durada
- Seminaris: 3 sessions presencials de 2h de durada
- Pràctiques de Laboratori: 5 sessions presencials de 2h de durada.

Activitats supervisades (15%):

- Resolució de preguntes sobre el temari mitjançant l'aplicatiu Moodle
- Simulació de fenòmens de condicionament clàssic i instrumental amb el programari "Sniffy".

Activitats Autònomes (55%) :

- Lectura i estudi dels manuals de referència.

El campus virtual (moodle) de l'assignatura, es farà servir com a eina de comunicació actualitzada amb l'alumnat per informar dels canvis que, per causa justificada, puguin produir-se durant el curs.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
EV7. Examen 2	40%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 6
EV4. Informe de la Pràctica 4	4%	0	0	1, 2, 3, 5, 6, 7
EV2. Informe de la Pràctica 2.	4%	0	0	1, 2, 3, 5, 6, 7
EV3. Informe de la Pràctica 3	4%	0	0	1, 2, 3, 5, 6, 7
EV6. Examen 1	40%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 6
EV1. Informe de la Pràctica 1	4%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 7
EV5. Informe de la Pràctica 5	4%	0	0	1, 2, 3, 5, 6, 7

Les competències de la matèria seran avaluades mitjançant diferents procediments (Taula 1):

- Ev1: Informe de Resultats de la Pràctica 1. L'informe és grupal (4 persones). Es presentarà presencialment, per escrit i en paper al finalitzar la sessió de pràctiques (consultar el calendari de sessions establert per a cada grup). Cal assistir a la pràctica per poder presentar l'informe. Té un valor de 0.4 punts.
- Ev2: Informe de Resultats de la Pràctica 2. L'informe és grupal (4 persones). Es presentarà presencialment, per escrit i en paper al finalitzar la sessió de pràctiques (consultar el calendari de sessions establert per a cada grup). Cal assistir a la pràctica per poder presentar l'informe. Té un valor de 0.4 punts.
- Ev3: Informe de Resultats de la Pràctica 3. L'informe és individual. Es presentarà al finalitzar la sessió de pràctiques (consultar el calendari de sessions establert per a cada grup). Cal assistir a la pràctica per poder presentar l'informe. Té un valor de 0.4 punts.
- Ev4: Informe de Resultats de la Pràctica 4. L'informe és individual. Es presentarà al finalitzar la sessió de pràctiques (consultar el calendari de sessions establert per a cada grup). Cal assistir a la pràctica per poder presentar l'informe. Té un valor de 0.4 punts.
- Ev5: Informe de Resultats de la Pràctica 5. L'informe és individual. Es presentarà al finalitzar la sessió de pràctiques (consultar el calendari de sessions establert per a cada grup). Cal assistir a la pràctica per poder presentar l'informe. Té un valor de 0.4 punts.
- Ev6: Examen 1. Al primer període avaluatiu es realitzarà un examen presencial de teoria amb format de 30 preguntes tipus test i durada d'1h, sobre els continguts del temari impartits fins a la setmana 9. En aquest examen s'aplicarà la correcció de l'efecte de l'atzar (cada resposta errònia resta 0.33 del total de

respostes correctes). Té un valor de 4 punts.

- Ev7: Examen 2. Al segon període avaluatiu es realitzarà un examen presencial de teoria amb format de 30 preguntes tipus test i durada d'1h, sobre els continguts del temari impartits entre les setmanes 10 i 15. En aquest examen s'aplicarà la correcció de l'efecte de l'atzar (cada resposta errònia resta 0.33 del total de respostes correctes). Té un valor de 4 punts.

Tabla 1. Resum amb les característiques de les diferents Evidències d'aprenentatge

Numeració	Denominació	Punts	Format (Oral, escrit o ambdós)	Autoria (individual, col·lectiva o ambdues)	Via presentació
EV1	Informe de la Pràctica 1	0.4	Escrit	Col·lectiva	Presencial
EV2	Informe de la Pràctica 2	0.4	Escrit	Col·lectiva	Presencial
EV3	Informe de la Pràctica 3	0.4	Escrit	Individual	Presencial
EV4	Informe de la Pràctica 4	0.4	Escrit	Individual	Presencial
EV5	Informe de la Pràctica 5	0.4	Escrit	Individual	Presencial
EV6	Examen 1. Temes impartits fins la setmana 9	4	Escrit	Individual	Presencial
EV7	Examen 2. Temes impartits entre les setmanes 10 i 15	4	Escrit	Individual	Presencial

No es publicaran els models de resposta de les EV6 i 7. Els resultats es publicaran al campus virtual en el termini màxim de 10 dies hàbils després de la seva realització.

L'alumnat que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior a 4 punts (sobre 10) no podrà constar en actes com a "No evaluable".

Per a superar l'assignatura, l'estudiant ha d'obtenir una qualificació mínima d'1,6 punts (sobre un màxim de 4 punts) a l'Ev6 i a l'Ev7, i ha d'obtenir una qualificació global mínima de 5 punts. La qualificació global és la suma directa de les qualificacions obtingudes en totes les evidències d'aprenentatge (Ev1+Ev2+Ev3+Ev4+Ev5+Ev6+Ev7) i té un valor màxim de 10 punts.

Els/les estudiants amb una qualificació global igual o superior a 3.5 i inferior a 5 punts, o els/les estudiants que amb una qualificació global igual o superior a 5 punts hagin obtingut una qualificació inferior a 1,6 a l'Ev6 i/o l'Ev7, i que hagin realitzat evidències amb un pes igual o superior a 2/3 de la qualificació global tindran la possibilitat de realitzar una prova de recuperació final durant el període de recuperacions en la data que estableixi la Facultat (i que es publica al web).

La prova de recuperació consistirà en una prova de recuperació de l'Ev6 i/o l'Ev7, exclusivament. Les notes obtingudes a les Ev1, Ev2, Ev3, Ev4 i Ev5, corresponents a les pràctiques, es troben excloses de la prova de recuperació i es mantindran sense modificacions.

L'estudiant haurà de realitzar la/les prova/es de recuperació corresponents a l'/les Evidència/es on hagi obtingut una qualificació inferior a 1,6 punts. L'estudiant que hagi obtingut una qualificació igual o superior tant a l'Ev6 com a l'Ev7, podrà decidir fer de nou l'Ev6, o l'Ev7, o ambdues. La nota obtinguda en aquesta prova de

recuperació substituirà en qualsevol cas la/les notes de la/les evidències recuperades i es tornarà a calcular la qualificació global. Si la nota obtinguda a l'Ev6 o a l'Ev7 és inferior a 1.6, la qualificació màxima a consignar a l'expedient acadèmic serà de 4.5 punts.

L'alumnat que no es matricula per primera vegada a l'assignatura serà avaluat amb les mateixes activitats que el de primera matrícula. No es contempla prova de síntesi.

L'alumnat que s'aculli a l'opció d'avaluació única renuncia a l'avaluació continuada i s'avaluarà de tots els continguts de l'assignatura en un sol acte d'avaluació, que es realitzarà el mateix dia i lloc que es convoqui l'Ev7.

Aquest acte d'avaluació constarà de dos exàmens presencials (Examen 1 i Examen 2) que seguiran el mateix format i comprendran els mateixos continguts que les Ev6 i Ev7 de l'avaluació continuada (respectivament). A l'acabar els dos exàmens, i durant aquest mateix acte avaluatiu, l'alumnat acollit al sistema d'avaluació única haurà de resoldre un total de 5 situacions que implicaran el plantejament i la interpretació d'experiments equivalents als treballats en les pràctiques realitzades al llarg del semestre. L'alumnat haurà de realitzar i lliurar a la mateixa aula un informe corresponent a cadascuna de les 5 pràctiques (que comprendran els mateixos continguts que les Ev1-5). En cap cas l'estudiant podrà consultar cap tipus de material de l'assignatura durant l'elaboració d'aquests informes.

La durada total d'aquest únic acte presencial avaluatiu serà d'aproximadament 3h 20m (Veure Taula 2).

Les condicions de superació de l'assignatura, d'accés a la recuperació i de la prova de recuperació de l'alumnat que s'aculli a l'avaluació única seran les mateixes que per a l'alumnat que segueix l'avaluació continuada.

L'AVALUACIÓ ÚNICA SE SOL·LICITA TELEMÀTICAMENT (E-FORMULARI) EN EL PERÍODE ESPECÍFIC (més informació al web de la Facultat).

Taula 2. Descripció de les activitats, durada i data de realització per a l'estudiantat que segueixi l'avaluació única

TAULA D'ACTIVITATS D'AVALUACIÓ ÚNICA

Nom i descripció de l'evidència	Punts	Durada en hores (de l'acte presencial)	Data realització
Ev6 Examen 1 (1h)	4	3h20m	Segon període avaluatiu
Ev7 Examen 2 (1h)	4		
Ev1 a 5. Resolució de situacions que implicaran el plantejament i la interpretació d'experiments equivalents als realitzats a les pràctiques (1h40min)	2		

EL LLIURAMENT DE LA TRADUCCIÓ DE LES PROVES D'AVALUACIÓ PRESENCIALS ES REALITZARÀ SI ES COMPLEIXEN ELS REQUERIMENTS ESTABLERTS EN L'ARTICLE 263 I ES REALITZA LA SEVA SOL·LICITUD LA SETMANA 4 TELEMÀTICAMENT (E- FORMULARI) (més informació al web de la Facultat).

Poden consultar-se les pautes d'avaluació de la Facultat en el següent enllaç:

Tipus

de EV i TIPUS SETMANA

Retorn

Escrit

Eina

digital

A

l'aula

	EV 1	EV 2	EV 3	EV 4	EV 5	EV 6	EV 7
Tutoria	ESCRITA	ESCRITA	ESCRITA	ESCRITA	ESCRITA	ESCRITA	ESCRITA
	PRESENCIAL	PRESENCIAL	PRESENCIAL	PRESENCIAL	PRESENCIAL	PRESENCIAL	PRESENCIAL

Ús de la IA i de dispositius electrònics:

Es requereix puntualitat a les sessions i un ús apropiat dels dispositius electrònics (mòbil, ordinador, etc.) dins de les mateixes.

En aquesta assignatura es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport fora de les sessions d'avaluació de les diferents evidències d'aprenentatge, com ara la cerca d'informació o de bibliografia, que sempre caldrà contrastar i verificar amb els materials de l'assignatura.

La còpia o plagi, així com la detecció durant la realització d'evidències d'aprenentatge d'algun tipus de document o dispositiu no autoritzat pel professorat, serà motiu de Suspens de la prova amb una qualificació de 0, sense opció de recuperació.

Bibliografia

Bibliografia fonamental (manuals de referència):

Domjan, Michael i Delamater, Andrew R. (2023). *The essentials of conditioning and learning. Fifth edition.* Washington, DC: American Psychological Association.

(Manual que descriu de forma sintètica i actualitzada els principals fenòmens de l'aprenentatge i el condicionament. Es pot considerar el text actual més recomanable, juntament amb el manual de Domjan referenciat a continuació.)

Domjan, Michael (2010). *Principios de aprendizaje y conducta. Sexta edición.* Mèxic: Wadsworth, Cengage Learning (Versió original en anglès, 2010).

(Versió més extensa del manual de Domjan i Delamater, amb descripcions més detallades d'experiments il·lustratius dels fenòmens del condicionament i l'aprenentatge.

Hi ha una 7a edició en castellà, publicada per Cengage Learning el 2016, però en cas de fer-ne ús recomanem la versió original en anglès a causa de deficiències en la traducció.)

Bibliografia complementària:

Cándido, Antonio (2000). *Introducción a la psicología del aprendizaje asociativo*.

Madrid: Biblioteca Nueva.

De Vicente, Francisco (2010). *Psicología del aprendizaje*. Madrid: Síntesis.

Froufe, Manuel (2004). *Aprendizaje asociativo. Principios y aplicaciones*. Madrid: Thomson.

Pellón Suárez de Puga, Ricardo. (Coord.). (2014). *Psicología del aprendizaje*. Madrid: UNED.

Rosas, Juan M., García, Ana i Callejas, José E. (2005). *Fundamentos del aprendizaje humano*. Jaén: del Lunar.

Programari

Alloway, Tom; Wilson, Greg; i Graham, Jeff (2006). ***Sniffy. La Rata Virtual. Pro Versión 2.0***. Madrid: Thomson Editores (Versió original en anglès, 2005).

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	2	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	3	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	4	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	5	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	111	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	111	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	112	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	112	Català	primer quadrimestre	matí-mixt

(PLAB) Pràctiques de laboratori	113	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	113	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	114	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	114	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	211	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	211	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	212	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	212	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	213	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	213	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	214	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	214	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	311	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	311	Català/Castellà	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	312	Català/Castellà	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	312	Català/Castellà	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	313	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	313	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	314	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	314	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	411	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	411	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	412	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	412	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	413	Català/Castellà	primer quadrimestre	matí-mixt

(SEM) Seminaris	413	Català/Castellà	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	414	Català/Castellà	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	414	Català/Castellà	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	511	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	511	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	512	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	512	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	513	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	513	Català	primer quadrimestre	matí-mixt